

Inhoud

LIJST VAN FIGUREN.	v
LIJST VAN TABELLEN.	vi
VOORWOORD	vii
BUITEN DE LIJNTJES KLEUREN	xi
HOOFDSTUK 1. VOOR NIETS GAAT DE ZON OP	1
1.1. Wat is geld eigenlijk?	1
1.2. Fractioneel bankieren	4
1.2.1. Krediet zonder fractioneel bankieren.	4
1.2.2. Krediet op basis van fractioneel bankieren	6
1.3. Krediet en edelmetaal	8
1.4. De inflatiedoelstelling van de ECB: ‘Gij zult niet dalen!’	10
HOOFDSTUK 2. KORTE ONTSTAANSGESCHIEDENIS VAN CENTRAALBANKIEREN	13
2.1. Het geldstelsel in het middeleeuwse Europa	13
2.2. De sirenenzang van gemakkelijke overheidsfinanciering	15
2.2.1. The South Sea Company	16
2.2.2. La Compagnie du Mississippi	18
2.2.3. Franse assignaten.	22
HOOFDSTUK 3. CENTRALE BANKEN: DE POORTWACHTERS VAN HET GELDSTELSEL	27
3.1. De Bank of England als voorloper	27
3.2. De doorbraak van centraalbankieren in het Westen	29
3.3. De triomf van fiatgeld	30

HOOFDSTUK 4. DE SCHULDENTSUNAMI	33
4.1. Let op! Geld lenen kost ook geld. Of toch niet?	33
4.2. De wereldschuldenbel	37
4.3. De financialisering van de economie	42
HOOFDSTUK 5. DE EUROPESE CENTRALE BANK	47
5.1. Ontstaan, oprichting en taken	47
5.2. Is het monetair beleid van de ECB een succes?	49
5.2.1. Spaarders en financiële instellingen.	52
5.2.2. Bevorderen van risico	53
5.2.3. Spaargeld activeren	56
5.2.4. Marktverstoring en concurrentievervalsing.	57
5.2.5. Grotere inkomensongelijkheid.	58
5.2.6. Beleggen en investeren	58
5.2.7. Lichtvaardig begrotingsbeleid	60
5.2.8. Subsidiëren commerciële banksector	61
5.2.9. Tussenbesluit.	61
5.3. Het democratisch niemandsland.	62
HOOFDSTUK 6. NEGATIEVE RENTEVOETEN: WAANZIN OF INGENIEUZE OPLOSSING?	65
6.1. Het waarom van negatieve rente	65
6.2. Meer rente, meer inflatie	66
6.3. De conventionele logica achter diep negatieve rentevoeten	68
6.4. De oorlog tegen cash.	71
6.4.1. Cashbetalingen verbieden	72
6.4.2. Bankbiljetten duurder maken	72
6.4.3. Elektronisch geld bevorderen	72
6.4.4. Gouden en zilveren munten verbieden.	73
6.4.5. Tussenbesluit.	73

HOOFDSTUK 7. HEER, VERGEEF ONS ONZE SCHULDEN.	75
7.1. De lastige financiering van de overheid.	75
7.1.1. Hogere inflatie.	77
7.1.2. Hogere groei.	77
7.1.3. Budgettaire overschotten	80
7.1.4. Hyperinflatie	81
7.1.5. Schuldverschikking	83
7.1.6. Verkoop van staatseigendom	83
7.1.7. Tussenbesluit	84
7.2. Radicale ontwikkelingen vragen om radicale oplossingen	85
7.3. De rattenvanger van Hamelen	88
HOOFDSTUK 8. DE NIEUWE FINANCIËLE REVOLUTIE.	91
8.1. Naar een verbeterde duurzaamheid	91
8.2. Nieuwe grenzen trekken.	93
8.2.1. Ook een centrale bank moet zich verantwoorden	93
8.2.2. Geen groei om de groei	93
8.2.3. Geen ongeleide projectielen	94
8.2.4. Sparen verdient een beloning.	97
8.2.5. Bankbiljetten, bankgeld en cryptomunten	99
8.2.6. Het ene krediet is het andere niet.	100
8.3. Schulden schrappen om te groeien.	101
HOOFDSTUK 9. DE STEEN DER WIJZEN	105
BIBLIOGRAFIE	109
NOTEN	117
DANKWOORD	133